

తృతీయభాగం:

షష్ఠపాఠం:

6. తిరుమల - తిరుపతిక్షేత్రమ్

చిత్రం పఠ్యంతు, చింతయంతు, వదంతు.

(బొమ్మను చూడండి, ఆలోచించండి, చెప్పండి.)

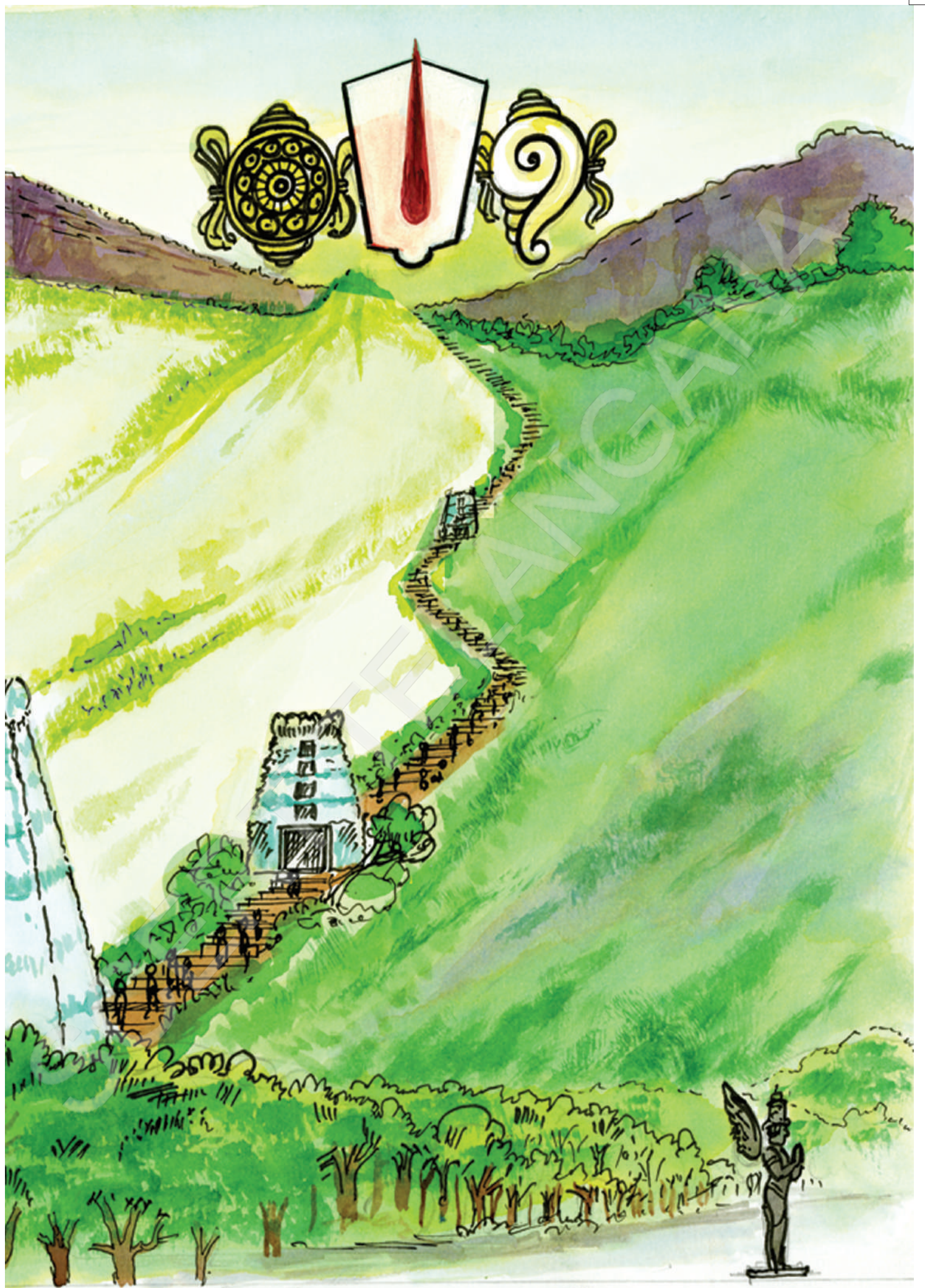

1. చిత్రే కిం కిమ్ అస్తి ?
2. బాలకాః కిం సంభాషణం కుర్వంతి?
3. చిత్రే కాని కాని దర్శనీయాని స్థానాని సంతి ?
4. భవాన్ ఉపరితనప్రదేశేషు కుత్ర కుత్ర గతవాన్ ?

పాఠస్య చిత్రం పశ్యంతు. తత్ ఉద్దిశ్య మాతృభాషయా వదంతు.
(పాఠం యొక్క చిత్రాన్ని చూడండి. దాని గురించి మాతృభాషలో చెప్పండి.)

(గ్రీష్మకాలికవిరామానంతరం మిత్రాణి మిలిత్వా పరస్పరం సంభాషణం కుర్వంతి)

- మాధవీ - ఆనంద! గ్రీష్మవిరామదినేషు కిం కృతవాన్?
- గౌతమః - (ఆనందస్య శిరః స్పృశన్) రే ఆనంద! భవతః శిరసి కేశాః న దృశ్యంతే?
- ఆనందః - అహం మమ కుటుంబేన సహ తిరుమలక్షేత్రం గతవాన్.
- గౌతమః - తథా వా! తత్ర కః దేవః అస్తి?
- మాధవీ - తత్ర వేంకటేశ్వరస్వామీ అస్తి ఖలు!
- ఆనందః - తత్ సత్యమ్. తిరుమలతిరుపతిక్షేత్రం విశ్వప్రసిద్ధమ్. తత్ర పద్మావతీసమేతః శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామీ అస్తి.
- గౌతమః - తత్ర కః దేవః ఇతి జానామి. “వేంకట” ఇత్యస్య అర్థః కః?
- ఆనందః - వేంకట ఇతి శబ్దస్య పాపాని నాశయతి ఇతి అర్థం మమ పితామహః ఉక్తవాన్. సః స్వామీ సప్తపర్వతానామ్ ఉపరి అస్తి.
- మాధవీ - ఇతః తత్ర కథం గతవంతః?
- ఆనందః - ఇతః వయం సర్వే రేల్వాయనేన తిరుపతిం గతవంతః. తతః బస్యాయనేన తిరుమలక్షేత్రం ప్రాప్తవంతః. కేచన జనాః పాదాభ్యాం గచ్ఛంతి. బస్యాయనేన వర్తులాకారమార్గేణ గమనమ్ అద్భుతమ్, ఆనందదాయకం చ.

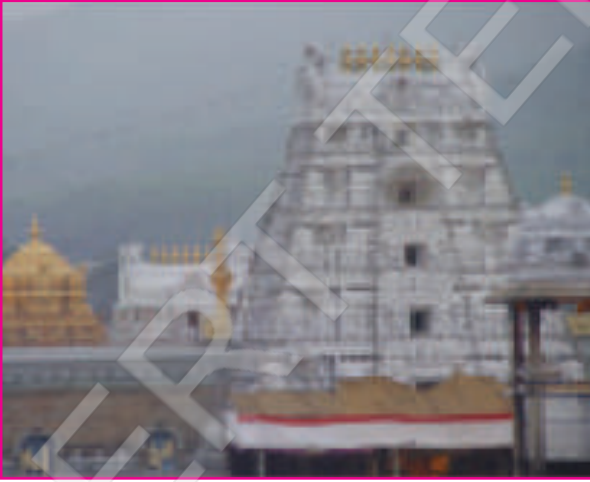
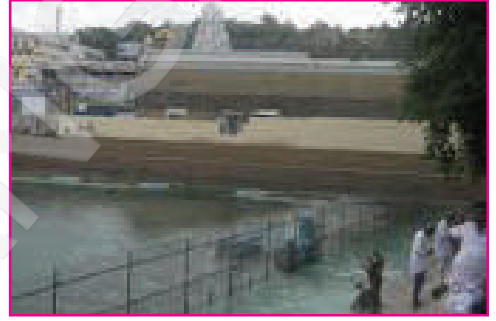

గౌతమ: - తథా వా ! తత్ర గత్వా కిం కృతవంతః? క్రమశః వదతు.

ఆనందః - ప్రథమం కేశఖండనార్థం 'కల్యాణకట్ట' ఇతి ప్రదేశం గతవంతః. తత్ర అస్మాకం శిరసః కేశాన్ దేవాయ సమర్పితవంతః. అనంతరం స్వామిపుష్కరిణ్యాం స్నానం కృతవంతః.

మాధవీ - పుష్కరిణీ నామ తదాగః వా ?

ఆనందః - ఆమ్. అనంతరం క్షేత్రపాలకస్య వరాహస్వామినః దర్శనం కృతవంతః. తతః వేంకటేశ్వరస్య దర్శనార్థం పంక్తౌ స్థితవంతః. మధ్యాహ్నే దర్శనమ్ అభవత్. వేంకటేశ్వరస్య దర్శనేన అతీవ ఆనందమ్ అనుభూతవంతః. అనంతరం లడ్డుకప్రసాదం స్వీకృత్య ఖాదితవంతః.

గౌతమ: - కిం తత్ర సర్వేభ్యః లడ్డుకాని యచ్ఛంతి వా?

ఆనందః - లడ్డుకం కిమ్ ? సర్వేభ్యః నిత్యాన్నదానవ్యవస్థా అపి అస్తి. వయం తత్రైవ భోజనం కృత్వా ఆకాశగంగా, పాపవిनाశనం, శిలాతోరణం, ప్రదర్శనశాలా ఇత్యాది స్థానాని దృష్టవంతః.

మాధవీ - తదనంతరం ?

ఆనందః - తతః తిరుపతిమ్ ఆగతవంతః.

గౌతమః - తిరుపతినగరే కిం కిం దృష్టవాన్ ?

ఆనందః - తత్ర తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానాం కార్యాలయః అస్తి. తద్ధ్వారా అనేకకార్యక్రమాః ప్రచలంతి.

మాధవీ - కాంశ్చన కార్యక్రమాన్ వదతు.

ఆనందః - దేవస్థానస్య అధీనే ధర్మప్రచారపరిషత్, వేదపాఠశాలా, అనేకాః ఉన్నతపాఠశాలాః,

ఏకః వేదవిశ్వవిద్యాలయః, అనేకాః వైద్యశాలాః చ సంతి. ఏతాః సంస్థాః వివిధధార్మిక-

సామాజిక-ఆధ్యాత్మిక- సేవాకార్యక్రమాన్ కుర్వంతి. అహం తిరుపతితః స్వామిముద్రాంకితాని

అంగులీయకాని, హారాన్, ప్రసాదం చ ఆనీతవాన్. మాధవి! భవతీ హరం స్వీకరోతు. గౌతమ!

ఏతత్ అంగులీయకం భవాన్ స్వీకరోతు.

ప్రసాదం తు కక్షాయాం సర్వేభ్యః
యచ్ఛామి.

మాధవీ - మహాన్ ఆనందః. హారః సుందరః అస్తి.

అహమపి ఆగామివిరామదినేషు అవశ్యం

తిరుపతిక్షేత్రం గమిష్యామి. హరం దత్తవాన్

ఇతి ధన్యవాదాః.

గౌతమః - అహమపి ధన్యవాదాన్ వదామి.

ఆనందః - స్వాగతం. ఘంటావాదనం భవతి. పాఠశాలాం గచ్ఛామః.

ఏతాని కుర్వంతు

1. శృణ్వంతు, విచింత్య వదంతు. (వినండి, ఆలోచించి చెప్పండి.)

- అ) చిత్రే కన్య ప్రదేశస్య చిత్రణమ్ అస్తి ?
 ఆ) భక్తాః కిం కుర్వంతి ?
 ఇ) భవాన్ తిరుపతిం గతవాన్ చేత్ తత్ర కిం కిం దృష్టవాన్ ?
 ఈ) భవాన్ కిం క్షేత్రం దృష్టవాన్? తస్య విశేషాన్ వదతు.

2. పఠంతు, అవగచ్ఛంతు, వ్యక్తీకుర్వంతు. (చదవండి, అర్థం చేసుకోండి, వ్యక్తీకరించండి.)

- అ) కక్షాయాం త్రయః ఛాత్రాః మిలిత్వా పాఠం పఠంతు. (ఏకః గౌతమః, ఏకః ఆనందః, ఏకా మాధవీ)
 (తరగతిలో ముగ్గురు విద్యార్థులు కలిసి పాఠాన్ని చదవండి.)
 ఆ) అథః కానిచన వాక్యాని దత్తాని, పాఠం పఠిత్వా కః వదతి, కం ప్రతి వదతి ఇతి సూచయంతు. (కింద కొన్ని వాక్యాలు ఇవ్వబడ్డాయి, పాఠం చదివి ఎవరు చెప్పారు? ఎవరితో చెప్పారో సూచించండి.)

కః వదతి? కం ప్రతి?

రే ఆనంద ! భవతః కేశాః న దృశ్యంతే.

గౌతమః ఆనందం

వేంకట ఇత్యస్య అర్థః కః ?

గౌతమః

బస్ యానేన వర్తులాకారమార్గేణ గమనమ్ అద్భుతమ్.

.....

క్రమశః వదతు.

.....

పుష్కరిణీ నామ తదాగః వా?

.....

మధ్యాహ్నా దర్శనమ్ అభవత్.

.....

సర్వేభ్యః నిత్యాన్నదానవ్యవస్థా అపి అస్తి.

.....

తిరుపతినగరే కిం కిం దృష్టవాన్?

.....

అహమపి ధన్యవాదాన్ వదామి.

.....

ఇ) అధః దత్తాని భావయుక్తాని వాక్యాని పారాత్ చిత్వా లిఖంతు.

(కింద ఇచ్చిన భావాలను తెలిపే వాక్యాలను పాఠంలో వెదకి రాయండి.)

ఉదా - ఇక్కడి నుండి అక్కడికి ఎలా వెళ్ళారు? ఇతః తత్ర కథం గతవంతః?

1. తిరుపతి నగరంలో ఏమేమి చూశావు?

.....

2. వేసవి సెలవులలో ఏమి చేశావు?

.....

3. బస్సు మీద ఘాట్ రోడ్డులో ప్రయాణం అద్భుతం.

.....

4. ఈ ఉంగరాన్ని నీవు తీసుకో.

.....

5. తప్పకుండా తిరుపతి క్షేత్రానికి వెళతాను.

.....

3. లేఖనం, స్వీయరచనా (రాయడం, స్వంతరచన)

అ) పఠంతు, లిఖంతు. (చదవండి, రాయండి.)

1) ఆనందః కుత్ర గతవాన్?

2) తిరుమలక్షేత్రే ఆనందః కిం కిం కృతవాన్?

3) తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య కాంశ్చన కార్యక్రమాన్ లిఖంతు.

ఆ) చింతయిత్వా లిఖంతు. (ఆలోచించి రాయండి.)

1) భవతః సమీపే అధికం ధనం భవతి చేత్ కాని ధార్మికకార్యాణి కరోతి?

2) గౌతమః విరామదినేషు తిరుపతిం గమిష్యతి. భవాన్ కుత్ర గమిష్యతి?

4. పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడా: (పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడలు)

అ) పఠంతు, మేలయంతు. (చదవండి, కలపండి.)

దేవీ/దేవ:

స్థానమ్

సరస్వతీదేవీ

అన్నవరం

లక్ష్మీనరసింహస్వామీ

శ్రీశైలం

కనకదుర్గా

బాసర

మల్లికార్జున:

యాదగిరిగుట్ట

సత్యనారాయణస్వామీ

విజయవాడ

5. వ్యాకరణాంశా: (వ్యాకరణాంశాలు)

అ) పఠంతు - అవగచ్ఛంతు-ఉదాహరణానుసారం రిక్తస్థానాని పూరయంతు.

(చదవండి - అర్థంచేసుకోండి - ఉదాహరణను అనుసరించి ఖాళీలను పూరించండి)

ఉదా || రవి: తెలుగుభాషాం పఠతి. రవి: సంస్కృతభాషాం పఠతి.

రవి: తెలుగుభాషాం, సంస్కృతభాషామ్ అపి పఠతి.

2) లతా గీతం గాయతి.

లతా శ్లోకం గాయతి.

.....

3) అహం పాఠం పఠామి.

అహం పత్రికాం పఠామి.

.....

ఆ) చిత్రాణి పశ్యంతు. సంవాదం పఠంతు. అవగచ్ఛంతు. రిక్తస్థానాని పూరయంతు.
(బొమ్మలు చూడండి. సంభాషణను చదవండి. అర్థం చేసుకోండి. ఖాళీస్థానాలను పూరించండి.)

మాలతీ - సురేశ! లేఖనీ కుత్ర అస్తి?

సురేశ: - భగిని! లేఖనీ అత్ర అస్తి!

మాలతీ - వృక్ష: కుత్ర అస్తి?

సురేశ: - వృక్ష: తత్ర అస్తి.

మాలతీ - భవనం కుత్ర అస్తి?

సురేశ: - భవనమ్ అస్తి.

మాలతీ - కందుక: కుత్ర అస్తి ?

సురేశ: -

మాలతీ -

సురేశ: -

మాలతీ -

సురేశ: -

మాలతీ -

సురేశ: -

మాలతీ -

సురేశ: -

ఇ) వాక్యాని పఠంతు. అధః దత్తానాం రేఖాంకితపదానామ్ ఆధారేణ ప్రశ్ననిర్మాణం కుర్వంతు.

(వాక్యాలను చదవండి. కింద ఇచ్చిన గీతగీసినపదాల ఆధారంగా ప్రశ్నలను రాయండి.)

1) ఆనందః తిరుమలక్షేత్రం గతవాన్!

ప్రశ్నః - ఆనందః గతవాన్ ?

2) ఆనందః పుష్కరిణ్యాం స్నానం కృతవాన్.

ప్రశ్నః - ఆనందః స్నానం కృతవాన్ ?

ఈ) చిత్రాణి పశ్యంతు. రేఖాంకితపదాని అవగచ్ఛంతు. ఉదాహరణానుసారం రిక్తస్థానాని పూరయంతు.

(బొమ్మలను చూడండి. గీతగీసినపదాలను అర్థం చేసుకోండి. ఉదాహరణలకు అనుగుణంగా ఖాళీలను పూరించండి.)

బాలకః

హస్తః

బాలకః హస్తేన ఖాదతి

చిత్రకారః

కూర్మః

చిత్రకారః రచయతి

బాలికా

చమసః

బాలికాఖాదతి.

మహిలా

ఛురికా

మహిలా ఛురికయా ఖండయతి.

భీమః

గదా

..... తాడయతి.

యాత్రికః

నౌకా

..... తరతి.

ఉ) ఉదాహరణనుసారం రిక్తస్థానాని పూరయంతు.

(ఉదాహరణను అనుసరించి ఖాళీలను పూరించండి.)

1. వృద్ధః (దండః) దండేన గచ్ఛతి.
3. బాలకః (ద్విచక్రికా) గచ్ఛతి.
2. రామః (హస్తః) యచ్ఛతి.
4. వృద్ధః (జపమాలా) జపతి.

6. సర్జనాత్మకవ్యక్తికరణమ్ (సృజనాత్మకవ్యక్తికరణం)

అ) గీతం పఠంతు - అనువర్తయంతు. (గీతాన్ని చదవండి. ముందుకు పొడిగించండి.)

శ్రీరంగం గచ్ఛామః - శ్రీరంగనాథం పశ్యామః.

శ్రీశైలం గచ్ఛామః - మల్లికార్జునం పశ్యామః.

యాదగిరిం గచ్ఛామః - శ్రీనారసింహం పశ్యామః.

విజయవాటికాం గచ్ఛామః - శ్రీకనకదుర్గాం పశ్యామః.

భాగ్యనగరం గచ్ఛామః - పశ్యామః.

..... గచ్ఛామః - పశ్యామః.

..... -

..... -

ఆ) భవతా దృష్టం క్షేత్రమ్ అధికృత్య మిత్రం లేఖం లిఖతు.

7. పరియోజనాకార్యమ్ (ప్రాజెక్టుపని)

అ) భారతదేశే విద్యమానాని దర్శనీయస్థలాని లిఖింతు. తాని యత్ర సంతి, తేషాం రాజ్యాని చ లిఖింతు.

(భారతదేశంలో గల దర్శనీయస్థలాలను, అవి ఉన్నటువంటి రాష్ట్రాల పేర్లను రాయండి.)

8. ప్రశంసా

గిరీశః - శ్రీధర! భానువాసరే భవాన్ కుత్ర గతవాన్?

శ్రీధరః - మిత్ర! అహం మమ కుటుంబేన సహ నాగార్జునసాగరం గతవాన్.

గిరీశః - ఉత్తమమ్. తస్య విశేషాన్ వదతు.

(భవతా దృష్టం ఏకం ప్రసిద్ధక్షేత్రమ్ ఉద్దిశ్య వదతు.)

స్వీయమూల్యాంకనమ్

	అమ్	న	కించిత్
1. అహం పాఠం పఠితుం శక్నోమి.	☐	☐	☐
2. పాఠగతాన్ విషయాన్ మాతృభాషయా వక్తుం శక్నోమి.	☐	☐	☐
3. తిరుమల-తిరుపతిక్షేత్రవిషయే త్రీణి వాక్యాని వక్తుం శక్నోమి.	☐	☐	☐
4. స్వయాత్రావిషయే వక్తుం శక్నోమి.	☐	☐	☐

బుభుక్షితోఽన్మ మశ్నీయాత్ - ఆకలిగా ఉన్నప్పుడే భుజించాలి.

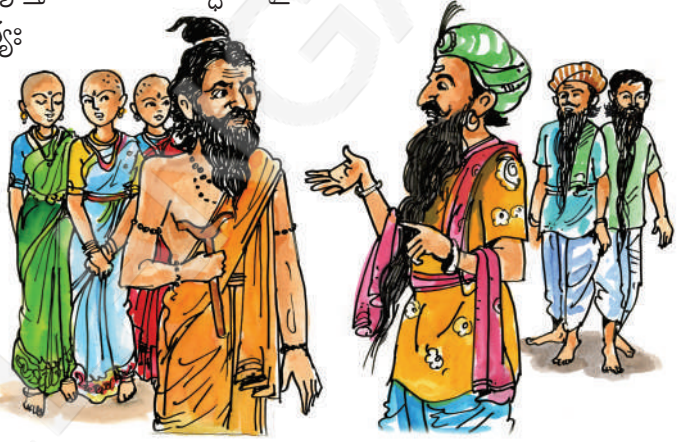
తృతీయభాగం:

పఠంతు - నందంతు

విచిత్రదండనమ్

వినూత్ననామకే రాజ్యే సర్వే అపి జనాః ఉత్తమాః. తేషు ఏకః అపి దుష్టః న ఆసీత్. తే పిపీలికాయాః అపి అపకారం న కుర్వంతి స్మ. తాదృశే ఉత్తమరాజ్యే కశ్చన అలసః ఏకదా గృహే ధనం చోరితవాన్. అనుక్షణం తస్య శ్రుశ్రు వర్ధితుమ్ ఆరంభమ్. అన్యత్ర ఏకా మహిలా కోపేన ఏకాం వృద్ధాం నిష్కారణం తాడితవతీ. తత్క్షణం తస్యాః శిరోజాః అదృశ్యాః అభవన్. ఏతాదృశవిచిత్రస్థితిం దృష్ట్వా సర్వే విస్మితాః అభవన్. క్రమశః ఏషా స్థితిః రాజ్యే సర్వత్ర వ్యాప్తా. పురుషాః వర్ధమానైః శ్రుశ్రుభిః సహ, మహిలాస్తూ విగతశిరోజాః సత్యః దుఃఖమ్ అనుభవంతి స్మ.

తస్య దేశస్య మహారాజః ఏతాం దుస్థితిం జ్ఞాత్వా అపి పరిష్కారమార్గమ్ అవిచింత్య విలాసమగ్నః ఆసీత్. ఏకదా ప్రాతః నిద్రాతః ఉత్థితః మహారాజః ఉచ్చైః ఆక్రందనం కృతవాన్. ఆక్రందనం శ్రుత్వా మహారాజ్ఞీ ధావంతీ తత్ర ఆగత్య అపశ్యత్ “ఆశ్చర్యం! మహారాజస్యాపి శ్రుశ్రు వర్ధమానమ్ ఆసీత్. తేన ఖిన్నా రాజ్ఞీ హంత! హంత! అస్మద్రాజ్యం శనిదేవేన ఆక్రాంతమ్.

అపత్యసమానాః ప్రజాః ఏతయా సమస్యయా దుఃఖితాః సంతి. అధునా మహారాజః అపి అనయా సమస్యయా పీడితః” ఇతి విలపతి స్మ. మంత్రి తాం సాంత్యయిత్వా కస్యచన మహర్షేః సమీపం నీతవాన్. మహర్షిః సర్వం శ్రుత్వా స్వతపోబలేన సమస్యాయాః పరిష్కారోపాయం జ్ఞాత్వా ఏవమ్ ఉక్తవాన్ - “మహారాజ్ఞీ! యే దోషం కుర్వంతి తే ఏతాదృశవిచిత్రదండనమ్ అనుభవంతి. రాజా ప్రజాసమస్యాం జ్ఞాత్వా అపి పరిష్కారాయ ప్రయత్నం న కృతవాన్. అతః సః అపి దండనం ప్రాప్తవాన్. ఇదానీం తే సర్వే స్వదోషం జ్ఞాత్వా పశ్చాత్తాపేన ఉత్తమకార్యాణి కుర్వంతి చేత్ పురుషాణాం శ్రుశ్రూణి నశ్యంతి. మహిలానాం చ శిరోజాః పునః వర్ధితాః భవంతి ఇతి.

తస్మిన్ ఏవ దినే మంత్రి రాజ్యే తస్యాః వార్తాయాః సర్వత్ర ప్రచారం కృతవాన్. సర్వే చ పశ్చాత్తాపేన ఉత్తమకార్యాణి కృత్వా విచిత్రదండనాత్ ముక్తాః అభవన్. మహారాజః గృహం గృహమ్ అటిత్వా ప్రజాసేవాం కృతవాన్. సేవాయాః ఫలరూపేణ మహారాజస్య సుదీర్ఘం శ్రుశ్రు హరాత్ అదృశ్యమ్ అభవత్.

తతః రాజ్యే సర్వే చ సుగుణసంపన్నాః భూత్వా సుఖజీవనం కృతవంతః.

